

Idegenforgalmi csúcs

— Kedvezően alakult, tovább fejlődött a hazai és a külföldi idegenforgalom júliusban is — közölte péntek délutáni sajtótájékoztatóján a Belkereskedelmi Minisztériumban dr. Borda József idegenforgalmi osztályvezető, aki egyben összesítette az év első hét hónapjának eredményeit.

Januártól július végéig mintegy 3,1 millió külföldi turista érkezett hazánkba. Júliusban 1 350 000 külföldi fordult meg az országban, s bár ez alig 25 000-rel több a tavalyinál, mégis idegenforgalmi csúcsot jelent. Örvedes ugyanis, hogy csökkent az átutazók száma, s a tavalyinál jóval többben, csaknem hétszázszázalékkal többet tartózkodtak hazánkban. A szocialista országokból például mintegy 37 százalékkal többet utaztak be, mint az elmúlt év azonos hónapjában. A jugoszláv vendégek száma csaknem megkétszereződött, Lengyelországból 82 százalékkal, az NDK-ból 70 százalékkal többet nyaraltak Magyarországon a tavalyinál. A nem szocialista országokból kevesebben utaztak át, ugyanakkor 27 százalékkal többet érkeztek magyarországi úticéllal. Ausztriából, az NSZK-ból és az USA-ból a tavalyinál több vendég jött, s mintegy 20–30 százalékkal növekedett az angol, a francia és az olasz turisták száma. Ugyancsak kedvező volt, hogy több időt töltöttek hazánkban a külföldiek, mint tavaly. A Balaton déli partján például júliusban a fizető vendégletartásban az átlagos tartózkodási idő 10,6 napról 11,6 napra növekedett.

Arvízkárosultak fóruma

„Napi egy ház – nem ütem”

Akárkivel beszélünk a házból kikényszerült emberek közül, mind aggódva említi, hogy az utolsó nyári hónap derekán járunk, sarkunkban vannak az „emberes” hónapok. Ha megjönnek az őszi esők, nehéz dolguk lesz az építőknek. Példának idézik a minapi esőt: alig tudtak moccanni a szállítógépek a nagy sárban Tápen, a Besztercei utcában.

Kezd kibontakozni itt az első árvíz utca képe, sorba állt már a tetőtől épített falakból néhány, és napról napra szaporodnak. Örömmre szolgál azonban, hogy az építők elégedettek. Nem azért, mintha különösebb rokonszenv fűzne az elégedetlenkedőkhöz, de ha látják saját lassúságukat, talán jobban igyekeznek a mostaninál is. Ők mondják, hogy a napi egy ház — ennyivel tudnak most megbirkózni — nem ütem. Többre viszont nincs anyag.

A gépekkel segített vállalatok közé ismét beállt a honvédség is, hatalmas ároktól gépet adott kölcsön a vízvezeték fészkenek megépítéséhez. Nagy segítség a többivel együtt. Látom, hogy a téglaszállítók meleg téglát raknak le az autókra. Lehet következtetni, hogy ami van, ideadják mindjárt, ha a kemencéből szabadul, de azt is, hogy nincs nagyon sok, ha melegen adják mindjárt. Szabályos fejadagot kap az építő ktsz, napról napra fix időben mehet a tégláért.

Algyőn a tanácstól telefonon hallom, hogy ígéretnek megfelelően megkezdte a földmúlást a Csongrád megyei tanácsi építőipari vállalat, mészraktár, mész-

oltó verem és cementraktár építésével foglalatossodik. Gyors telefon Váshelyre, hogy megkérdezzem Csanálosi István termelési osztályvezetőt, mikor kezdik az alapozást, az építést, miért késnek, készen lesznek-e év végére a vállalt munkával, és milyen gondjaik vannak.

Azt a választ kapom, hogy a házak kitűzése sem történt meg korábban, nem foghattak hozzá az alapok ásásához. De azért sem áthatták az árkokat, mert amíg kavics és cement nincs, nem érdemes, hiszen ha folytatni nem tudják, beomlik a gödör, kezdenek elől. Ezzel aztán az összes kérdésesre megkapom a választ: Azért késnek, mert nem volt anyag, akkor kezdik, ha lesz anyag. Egyelőre ajtók, ablakok vannak, azokat pedig nem érdemes előre kiszállítani, mert tönkremennek. Elegendő gépük van, kapacitás van, az őszi esőtől viszont ők is félnek. Szeretnék, ha legalább addig kiszállíthatnának minden anyagot, mert az úttalan kukoricaföldön az igen nehéz lesz sárban. Bízunk, hogy készen tudnak lenni a vállalt határidőre.

Megyek a téglaiipari vállalatához és a TŰZEP-hez, hogy őket is kérdezzem. Azt a fölvilágosítást adják, hogy több téglát csak akkor jutna, ha a vállalat segédként adna a téglagyárban kirakodni berakodni. A vállalat maga is szívesen venné, ha jelentkeznének fiatalok, diákok, tudnának mindnek munkát adni, nagy segítség

lenne minden tevékeny közreműködő. Ha iskolák, vagy KISZ-szervezetek segítenek a szervezésben, az építő ktsz-szel kellene egyezkedniük (Brüsszeli körút 84, vagy a téglaiipari központban (Deák Ferenc utca 30.).

A TŰZEP egyébként nem vállalja, hogy ő lenne a hibás, amiért nincs Algyőn anyag. Papírt mutat az igazgató, hogy a megrendelést mindössze augusztus 4-én kapták kézhez. Amit adni tudnak, kavicsot, cementet, már el is indították, a napokban megérkezik. Errel persze az építő vállalat, hogy neki még mindig csak kapacitásszerződése van az OTP-vel, a tényleges költségvetést csak most tervezik. Ha ezen a nyomon járunk, szépen körbejárunk, hiszen mindenkinek igaza van, csak a házak nem szaporodnak. Nem akarjuk felelősségben és mulasztásban közzé nevezőre hozni a közreműködő vállalatokat, de ha játszani lehetne egy kicsit a szavakkal, mondanám, inkább egyszer ne legyen igaza valakinek, csak egyre gondoljunk: jönnek az „emberes” hónapok. Az építő ktsz mindenesetre fűgőbő volt Tápen, majdnem egy hónappal előbb rendelt, ezért állhatnak már néhány portán a falak.

— Számunkra most ez a legfontosabb, hogy segítség a bajbajutottak építkezéséhez — mondják itt is, ott is, amikor az irodákat járom. El is hiszem, mert olyan számokat mondanak, amit cáfolni nem lehet. De ha a „legfontosabb” igekezzettel eddig jutottunk, akkor át kell váltanunk az egy fokkal följebb levőre, a „legfontosabbra”, mert ha Tápen nem ütem a napi egy ház fala, akkor a napi egy sem sehogy sem lehet az Algyőn.

H. D.

Gólyacsálád

Súlyemelés, mosolyogva

Nők a pult mögött

„Tíz tojást kérek, nagyokat válogasson, ha lehet” — „Mennyit mérhetek az almából?” — „Van már friss kenyér?” — és még ezer kérdés kavarog a hangzavarban, amely az ELIKER Széchenyi téri 7-es áruházában fogad. Árulnak itt édességeket, gyümölcsöt és zöldségfélét, felvágottat és patront, cigarettát és kenyeret — szóval mindent, amit egy élelmiszerüzletben kínálhatnak. És akik kínál: mind nők.

Mit szeret?

Az üzletben alig van talpalatnyi hely, rengeteg a vásárló. A pult mögött dolgozók szinte megállás nélkül kérdeznak, számolnak és kiszolgálják. Egy fiatalasszony paracsisomlevet akar venni. Habozik, az üvegeset, vagy a konzervdobozos sűrített paracsisomot vegye meg.

— A sűrített paracsisomot merem ajánlani — mondja őszinte jóindulattal Ambrus Ferencné.

Közben kérdésekkel ostromolják. Bámulom, milyen türelmesen és milyen gyorsan válaszol.

— Patron van?

— Csak reggel lesz — és már család és hozzá a következő vásárlónak a Fecskét.

— Mióta dolgozik élelmiszerüzletben?

— 1952 óta. Ebbe az üzletbe 1960-ban jöttem, innen is mentem nyugdíjba.

— Nyugdíjba?

— Tudja, az igazi kereskedő élete az üzlet és a család. Mikor kifárasztanak az unokák, mert azok is vannak — mondja büszkén —,

bejövök a boltba pihenni. Nem tudok már megenni nélküle.

A nagymamát három és fél órási munkára alkalmazták. Nagyobb forgalom idején el is kel itt a segítség.

— Mit tart legnehezebbnek ebben a szakmában?

— A szódás ládák emelgetése.

— És mit szeret leginkább a munkájában?

— Az embereket. És azt hiszem, ismerem is őket. Ránézésből megállapítom, melyik milyen kenyeret fog kérni, világosat vagy sötétet, meleget vagy jó lesz neki az egynapos is.

A számolás

A raktárban mosolygós kislány veszi ki a hűtőszekrényből a nagydarab sajtokat. Temesvári Kati még csak 18 éves.

— Hogy esett a választása erre a pályára?

— A bátyám menyasszonya ajánlotta.

— És szereti a munkáját? Félrehajtja a fejét, pillanatnyi gondolkodás után bevallja, hogy csak most kezd megkedvelni.

— Miért csak most? Mi okoz leg több gondot, nehézséget?

— A számolás. Meg az ember abba is belefárad, hogy mást se mond egész nap, hogy tessék parancsolni, mit tessék parancsolni...

— Van ennél fárasztóbb feladat is, nem?

— Igen. Amikor 20–26 kilós zsákokat emelgetünk.

Emelgetések

Néhány perces beszélgetés után Hubik Ferencné, a zöldség-gyümölcsosztály el-

árúsítója is a férfierőt igénylő emelgetésekre tér ki. A körülöttünk szorgoskodó Kovács Jánosné, az üzlet 26 éves „főnökhasszonya”, az üzletvezető helyettese nem kevés női büszkeséggel kapcsolódik beszélgetésünkbe.

— Egymaga 3–4 mázsát mozgat meg naponta!

— És ez nem megy az egészsége rovására? — kérdezem a háromgyerekes asszonyt.

— Nem. A „főnökhasszony” ezt is kevésnek tartja, hát hozzáfűzi:

— A legjobb dolgozónk, egy napot sem mulasztott hat év alatt.

Mind a tíz...

Kovácsné rendelkezik, irányít, árut vesz át, aláír és pecsétel. Ráveszem, hogy beszéljen magáról is.

— Nehéz munka ez nők számára. A MEZŐKER áruival van legtöbb gondunk. A két férfi mellett szükség van a tíz nő erejére is.

A fiatalasszonynak van egy egyéves kislánya. Szülés előtt az utolsó napig bent volt és dolgozott. Mindketten egészségesek. — Szerencseje van.

Míg beszélgettünk, a két 14 éves 6 órát segédkező kislány üres üvegekkel telt ládákat szállított a másik raktárba. Szeptembertől mint tanulók lesik el a szakma fortélyait. Kereskedők akarnak lenni, mert ahogy mondták: „Szeretünk emberek közt lenni.”

Babos Imrén, az üzletvezetőn kívül férfinak híre sincs a környéken. Az árukat pedig el kell rendezni. Ez a tíz asszony végzi ezt a munkát napról napra. Mind a tíz „asszony a talpán”.

Chikán Ágnes

Nyolc százalék, apróban

Az esztendő első felének hat hónapjában — mint jeleztük — a szocialista ipar nyolc százalékkal termelt többet, mint a múlt év hasonló időszakában. Mivel 1969-ben az ipari termelés csupán három százalékkal haladta meg az 1968. évet, s a múlt év első felében egy százalékkal emelkedett, az idei növekedést jelentősen ítélték meg. Igaz, része van ebben a múlt évi mérsékelt teljesítménynek is, de annak is, hogy fokozott mértékben kibontakoznak azok a folyamatok, melyek kedvező változások hordozói, s melyeket a gazdasági reform indított el.

Figyelemre méltó, hogy míg a múlt év első felében jó néhány olyan iparág akadt, amely nem érte el az előző esztendő hasonló időszakának szintjét — így például a gépek és gépi berendezések gyártása, az építőanyagipar, a textil- és textilruházati ipar stb. —, addig 1970 első hat hónapjában valamennyi iparág több terméket produkált, mint egy évvel korábban. Az egész népgazdaság szempontjából egészségesnek ítélték meg, hogy túlnyomó többségben azokban az iparágakban nőtt az átlagot meghaladó mértékben a termelés, ahol a dinamikus termelésbővítés gazdasági tekintetben a legelőnyösebb. Így például a gépipar tíz százalékkal nagyobb árumennyiséget produkált, mint 1969 első felében, a gépiparon belül pedig néhány terület különösen kiemelkedő eredménnyel zárhatta 1970 első hat hónapját. A közlekedési eszközök gyártása 23, a műszeripar 13, a hűtő- és vákuumtechnikai ipar kilenc százalékkal termelt többet, mint a múlt év hasonló időszakában.

A termelésnövekedésben vezető helyet elfoglalók között találjuk a vegyipart, ahol 15 százalékkal emelkedett a termékmennyiség, a könnyűiparon belül pedig a textilruházati ipart, 16 százalékos árutöbblettel. A termelés gyorsabb fejlődése — az összefüggésre éppen a korábbi évek világítottak rá, amikor a termelés mérséklődése a termelési lassúbb növekedési ütemét vonta maga után — jótékonyan hatott az egy foglalkoztatottra jutó termelés növekedésére is. Az emelkedés az év első felében hat százaléka rúg, s bár értékeiből lecsíp valamennyit a múlt esztendő stagnálás, a holtpontról való elmozdulás, s a fölfelé igyekvés mindenképpen biztató. Különösen kiemelkedik a közlekedési eszközök gyártása, ahol 22, a kézmű- és házipar, ahol 18, s a vegyipar, ahol 11 százalékkal emelkedett az egy foglalkoztatottra jutó termelés. A mérlegre azonban oda kell hogy figyeljenek a negatívumok is, nemcsak az eredmények. Változatlanul a gondok közé tartozik például a termékek egyenetlen kibocsátása, azaz: a hajrá még mindig él. 1970 első felében is március és június, tehát a negyedéveket záró hónap a csúcs, az ipar bővítésűre ilyenkor valóban önti a termékeket, míg a közben levő időszakban csak csurrantja, cseppenté azokat.

A termelés növekedése eredményeként január és május között a szocialista ipar 12 milliárd forint értékű termékkel többet értékesített, mint 1969 megfelelő öt hónapjában, s ha ezt a nagy összeget aprópénzre váltjuk, a fogyasztó számára közvetlenül is hasznos áruhálmok között válogathatunk. Mert a nyolcszázalékos termelésnövekedés kevésbé érzékelhető a fogyasztó számára, mintha azt írjuk: 1970 első felében 77 ezer tonna benzín, 141 ezer tonna fűtőolaj hagyta el többletként a termelőegységeket. Mint ahogy tizennégy Diesel-motorvonat, 736 autóbussz, s 109 ezer tonna nitrogén műtrágya is a múlt évhez mért többlethez számíthatók.

Válogassunk a közvetlen fogyasztásra szánt termékek között. A gyárak, vállalatok 18 ezer tévékészüléket, 8600 magnetofont, 27 ezer köbméter fenyőfűrészarut, 11 670 hűtőszekrényt, 9435 oly nagyon keresett gázkályhát, 35 ezer darab kárpitozott fekvőbútor készítették többletként, mint tavaly, az első fél évben. Ahogy a jobb ellátást, a bővebb választékot szolgálja az 1 845 000 négyzetméterrel több gyapjuszövet, a 2500 tonnával több sajt, s az 1695 tonnával több gyorsfagyasztott főzelékkonzerv is.

Igy, „apróra” váltva már jóval közelebb áll hozzánk, vásárlókhhoz, fogyasztókhöz mindaz, ami az ipar berkeiben történik, s amit a nyolcszázalékos termelésnövekedés sürít. Az 1970. évi népgazdasági terv az ipar termelésének hatszázalékos növekedését jelölte meg feladatként. Az első fél esztendő eredményei azzal biztatnak, hogy az ipar nem marad adósa a népgazdaságnak, s jó alapot nyújt rugaszkodhat majd neki 1971-nek, a negyedik ötéves terv első esztendőjének.

M. O.

Befejeződött az anyanyelvi konferencia

Az augusztus 1-e és 15-e között megrendezett anyanyelvi konferencia pénteken Budapesten, a Fészek Művészklubban tartotta záróülését. Dr. Bognár József akadémikusnak, a Magyarok Világszövetsége elnökének megnyitó szavai után dr. Bárczy Géza akadémikus, a konferencia védnökségének elnöke méltatta a tanácskozás eredményeit, jelentőségét, majd Lőrincze Lajos professzor, a Magyar Nyelv-

barátok Köre előkészítő bizottságának nevében bejelentette, a konferencia teljes anyagát eljuttatják a külföldön élő magyarokhoz. Az anyanyelvi konferencia megrendezéséért, s annak igen eredményes munkájáért dr. Sinor Dénes és dr. Lotz János amerikai egyetemi professzorok mondtak őszinte köszönetet. Dr. Molnár János művelődésügyi miniszterhelyettes záróbeszédében arról szólt, hogy a konfe-

rencia beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

A konferencia résztvevői közösen elfogadott határozatokban fontosnak tartják az óhazához fűződő közvetlen kapcsolatok további szélesítését, s ennek érdekében ösztöndíjak, illetve alapítvány létrehozását. A határozat a konferencián megalkult előkészítő bizottság feladatává teszi, hogy tervezet dolgozzon ki a Magyar Nyelvbarátok Körének életre hívására. (MTI)